

مرکز آموزشی - درمانی شهدای هفتم تیر

مراقبت از سیستم ادراری
مراقبت از سیستم ادراری
در ضایعات نخاعی
بیماران ضایعات نخاعی

تهیه و تنظیم : واحد آموزش بیمار

بیمار محترم فراموش نکنید :

در کلیه بیماریها رعایت بهداشت فردی و شستشو مرتب دستها توسط بیمار و همراه در کنترل و پیشگیری عفونت اهمیت به سزایی دارد .

سایت بیمارستان :

WWW.HOSPHT.IUMS.AC.IR

55237260

شماره های تماس :

55228581 -4

داخلی - 331

تاریخ تهیه : فروردین 98

تاریخ بازنگری : مهر 99

تاریخ ابلاغ : اردیبهشت 98

فرد تایید کننده : دکتر دانشی

کد P-N-018

- ❖ خارج می شود .
- ❖ اگر ادرارتان کدورت و یا بوی زننده ای دارد .
- ❖ اگر از محل ورود سوند ، ادرار نشسته می کند .
- ❖ اگر سوزش ادرار و یا تب بالای 38 درجه ی سانتی گراد داشته و احساس لرز می کنید و یا کاهش اشتها ، کاهش انرژی و ناتوانی دارید .
- ❖ اگر حالت تهوع یا استفراغ دارید .

نکات قابل توجه :

- ❖ توجه داشته باشید که تعویض یا درآوردن سوند ادراری فقط توسط پزشک یا پرستار و به روش استریل انجام شود تا مجرای ادراری صدمه نبیند و یا دچار عفونت ادراری نشوید .
- ❖ بیش از 1.5 لیتر مایعات در روز بنوشید تا از عفونت و تشکیل سنگ جلوگیری شود (نوشیدن مایعات ، تنها در موارد منع مصرف توسط پزشک محدود شود) .
- ❖ نوشیدن مواد سرشار از ویتامین ث مانند : آب لیمو ترش و آب آلو همراه غذا ، ادرار شما را اسیدی کرده و عفونت های دستگاه ادراری را به حداقل می رساند .
- ❖ از مصرف قهوه ، چای پررنگ ، نوشیدنی های حاوی کولا ، الکل و سایر موادی که دستگاه ادراری را تحریک می کند ، اجتناب کنید .
- ❖ سوند ادراری لازم است هر 10 الی 14 روز یکبار تعویض شود .
- در صورت بروز علائم عفونت دستگاه ادراری (تب ، لرز ، سوزش ادرار ، تغییر رنگ و یا کدورت ادرار ، درد پهلوها) به اولین مرکز بهداشتی درمانی و یا پزشک خود مراجعه کنید .

مراقبت از کیسه و سوند ادراری :

- ❖ بهتر است کیسه ادرار همیشه در سطح پایین تر از مجرای ادراری قرار گیرد .
- ❖ اطمینان حاصل کنید که کیسه ی تخلیه ی ادرار کشیده نشده ، از سوند ادراری جدا نشود و یا سوند ادراری از بدن خارج نشده باشد .
- ❖ همیشه مراقب باشید که لوله و یا کیسه ی ادرار تا خوردگی نداشته باشد تا تخلیه به راحتی انجام شود .
- ❖ اطمینان پیدا کنید که ادرار از سوند جریان یافته و به داخل کیسه تخلیه می شود .
- ❖ برای جلوگیری از آلودگی ، سوند ادرار را از کیسه ی تخلیه جدا نکنید .
- ❖ سوند ادراری را دستکاری نکنید و از داخل و خارج کردن سوند ادراری خودداری نمایید .
- ❖ در خاتم ها شستشوی پوست ناحیه ی تناسلی (از سمت جلو به عقب) و در آقایان شستشوی اطراف مجرای ادراری حداقل روزی 2 بار به وسیله ی آب و صابون انجام شود ، زیرا ممکن است باعث تحریک شود .
- ❖ دوش گرفتن در حالی که سوند و کیسه به شما وصل است مانعی ندارد مگر آنکه دستور دیگری به شما داده باشند .
- ❖ وقتی سوند ادراری به شما وصل است از مقاربت جنسی خودداری نمایید .

مراقبت از سیستم ادراری :

هنگامی که به هر دلیل دفع ادرار به طور طبیعی ممکن نباشد ، تخلیه ی مصنوعی به وسیله ی گذاشتن سوند ادراری در مثانه انجام می گیرد .

سوند ادراری لوله ای است که از راه مجرای ادرار وارد مثانه ی بیمار شده و ادرار را به بیرون منتقل می کند . لوله ی ادراری پس از خروج از مثانه وارد کیسه ی تخلیه می شود ، در پایین این کیسه پیچی وجود دارد که وقتی کیسه از ادرار پر شد می توان این پیچ را باز کرد و ادرار آن را تخلیه نمود . این کیسه لازم است پایین تر از سطح بدن قرار گیرد تا جریان ادرار با سهولت انجام شده و از بازگشت دوباره به مثانه جلوگیری شود .

لوله ی ادراری بوسیله ی یک بالون بادکنکی کوچک در جای خود محکم می شود ؛ وقتی می خواهند سوند ادراری را بردارند ، ابتدا آب یا هوای داخل بادکنک را خارج می کنند تا به مجرای ادرار صدمه وارد نشود .

روش تخلیه ی سوند ادراری :

- ❖ همیشه قبل و بعد از دست زدن به سوند ادراری دست های خود را با آب و صابون بشویید .
- ❖ هرگاه که بیش از نیمی از کیسه پر شد ، آنرا خالی کنید .
- ❖ درپوش کیسه را بسته به نوع کیسه بچرخانید و یا حرکت دهید تا تمام ادرار تخلیه شود ، به نوك سوند تخلیه دست نزنید .
- ❖ بعد از تخلیه ی کامل ادرار ، درپوش آنرا بچرخانید و یا حرکت دهید تا بسته شود و مجدداً دست های خود را با آب و صابون بشویید .
- ❖ محل ثابت کردن سوند ادراری لازم است يك درمیان جابجا شود (داخل ران برای زنان و بالای ران یا شکم برای مردان) و به طور مظمئن با چسب محکم شود تا از کشیده شدن تصادفی آن پیشگیری گردد .
- ❖ کیسه ی تخلیه ی ادرار نباید با زمین تماس داشته باشد بهتر است به وسیله ی چسب از لبه ی تخت آویزان باشد .

مواردی را لازم است به پزشك اطلاع دهید :

- ❖ اگر ظرف مدت 4 ساعت و یا بیشتر (بعد از کنترل پیچ خورنگی یا جداسنگی) هیچ ادراری داخل کیسه ی تخلیه وارد نشده است .
- ❖ اگر احساس می کنید که مثانه ی شما پر است ولی ادراری وارد کیسه نمی شود یا مقدار آن کم است .
- ❖ اگر درد جدیدی در پهلو و پشت خود دارید .
- ❖ اگر ادرارتان تغییر رنگ داده ، تیره شده ، خونی به نظر می رسد یا لکه های خونی در آن دیده می شود .
- ❖ اگر مجرای ادراری (محل ورود سوند به بدن) قرمز رنگ ، متورم و یا حساس شده یا ادرارتان رسوب کرده و یا از محل ورود سوند ترشح چرکی

--	--	--